

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znača.

Za oznanila plačuje se od četiristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Franu Kolmanu hiši „Gledališka stolpa“.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Laž ali mistifikacija?

e. — V budgetnem odseku državnega zbora je poslanec dr. Plener pri posvetovanji dispozicijskega fonda trdil, da tiskovni urad (Pressbureau) na nezaslišan način svojo nalogu opravlja.

Dokaz temu je, pravi, uradni list v Ljubljani, ki dan za dnevom najspôstovanejše rodoljube mesta z najimpertinentnejšimi izrazi napada.

Mi kože uradnega lista v Ljubljani ne bodemo branili. — To delo njemu prepustamo; — opozoriti pa hočemo le one, ki čitajo uradni list, na tole velikansko — trditev „velikega državnika“ in partibus pl. dr. Plenerja, katerega nehvaležna domovina še zmirom nij poklicala na fauteuil finančnega ministra.

Mi, ki tudi dan za dnevom zaradi lagljeje prebave po kosilu uradni list z vso natančnostjo in pazljivostjo čitamo, katero nam dopušča spanec, nismo v zadnjih dveh letih nikdar našli, da bi ta nedolžni list koga bil napadel. In ravno s tem se odlikuje sedanji uradni list od njegovega sprednika pod gospodarstvom ustavovercev.

Našli smo pa še drugi razloček in ta je, da se dandanes malikom nemškatarske stranke ne kadu več tako, kakor se jim je kadilo, ko je bil še g. Suppentschitsch urednik uradnega lista in po-hlevni sluga te stranke.

Se ve da, to je uže velik greh! — pa vendar, če tudi uradni list molči o zaslughah (?) naših Schreyev, Dežmanov, Schafferjev itd. in drugih interesantnih osob te vrste, — je-li je poslanec opravičen trditi, da uradni list koga napada? — je-li se sme tako lagati na tistem mestu, kjer se posvetujejo resni možje o blagostanji avstrijskega ljudstva? in tako nesramno zlagati se?

Kdo je neki to g. dr. Plenerju, ki gotovo še nikoli nij videl naše stare tete „Laibacherice“, na nos obesil? — Bog zna kdo?

Bodoči finančni minister dr. Plener se preveč peča s svojimi finančnimi študijami, da bi se moglo misliti, da je on to storil iz lastnega prepričanja in iz lastne skušnje, temveč prav verjetno je, da mu je to povedal prijatelj — ki tudi „Tagespošto“ z lažmi tako pita, da se je le čuditi, da še nij razpočila.

Vendar bi pa gospod poslanec v prihodnosti dobro storil, ko bi se preje prepričal, predno kaj trdi, je li tudi vse res, kaj so mu poročali njegovi somišljeniki iz Ljubljane.

Mogoče pa je tudi, da mu je kdo ljubljanskega buteljna poslal s pristavkom, da je ta uradni list. — Potem pa à la bonne heure! G. dr. Plener Vi imate prav, Vi se niste zlagali!

Slovenski učitelji ptujskega okraja!*

Vsakemu količaj naobraženemu človeku je gotovo znano, kako blagodejno upliva društvo oziroma združevanje na posameznika, na posamezne stanove in kako osodepolno mnogokrat za blagobit celega naroda. Velike važnosti so združevanja gotovo v vsakem obziru, a tem večje pa še nam slovenskim učiteljem, ki smo tako rekoč samim sebi prepričeni. Hočemo, da se rezlične nepotrebnosti, obstoječe še pri našem stanu, odstrane, rasprotroš pa potrebnosti uvedo, in če hočemo blagodejno uplivati na blagobit naroda, iz katerega smo in kateri nas živi, treba nam je združevati se, da tako skupno z vednim terjanjem in zahtevanjem nekdaj gotovo dosežemo in si priborimo, kar posamezniku nikakor nij mogoče. Učitelji ptujskega okraja, poznati po vsem slovenskem svetu zaradi neustrašljive boritve za narodove svetinje, pokažite skupno kaj ste! Posameznik se lehko zatre, a združenim močem ne more škodovati nobena sovražna moč. Dojdite skupno dne 4. januarja 1883. l. k seji v Ptuj, in volite si

*) Prošeni so prav uljudn drugi slovenski listovi, da ta poziv ponatisnejo.

neustrašljive moči svojega stanu v odbor in predsedništvo svojega društva, kajti kakršna glava, takšno telo. St. c. kr. okr. šolski svet pa se od strani sedajnjega odbora prav ponižno prosi, da imajo vsi tisti učitelji vsaki prvi četrtek v mesecu prosto, kateri se seje udeleže in sedajnji okrajni šolski svet nam tega gotovo ne bode odrekeli. Tedaj v novem letu pogumno naprej v delovanji za narodni šolski napredok!

Ptuj, dne 14. decembra 1882.

Odbor.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. decembra.

V državnem zboru je v četrtek najprej budgetni odsek predložil poročilo o vladinej predlogi, zadevajočej poviranje votiranega kredita za gradbo arlske železnice. Potem se brez debate vzprejme v drugem in tretjem čitanji postavni načrt o neznatnem predrugačenji dostavka k volilnemu redu glede galiških kmetskih skupin. — Na to se nadaljuje specijalna debata o obrtni noveli. Pri §. 24. ki govori o izkazu sposobnosti, unela se je dolga debata, ki pa v tej seji nij mogla biti še končana. Saj je pa tudi baš ta izkaz tolike važnosti in pomena, da se ne sme zdeti škode česa, ki se je uporabil za njega osvitoljenje. Mej tekomp debate dal je vladini zastopnik upanje, da se bode kar hitro mogoče izdelal in predložil postavni načrt o uredbi stavbenega obrta. Glede izkaza o sposobnosti poudarja Matscheko strogost postave, ki zahteva spričevalo o pouku in o delu. Neuwirth je iz obrtno pedagoških uzrokov za tak izkaz, ker to nij reakcijonarna, nego prav demokratična upeljava. Sochor se boji, da bode baš ta izkaz za mnoge obrtnike nekak zadržek, za druge zopet nesreča. Nasveti Löblich-ovi o potrjenji učnega in delavskega spričevala po predstojniku zadruge in o ustanovljenji posameznih obrtnih kamor se ne podpirajo zadostno.

V četrtek nastala je v ogrskem državnem zboru povodom specijalne debate o šolskem

LISTEK.

III. pismo vrhniškega pohajkovalca.

Kaj bi Vam, gospod urednik, pravil, „koda sem hodil“ in kje sem bil, kar sem poslal bil tisto „sramežljivo“ pismo? Z doma sem bil, to je res. Ali moje popotovanje nij bilo tako imenitno, kakor marsikoga druga — „nomina sunt odiosa“, — da bi je vlačil od sejma do sejma in je razložil kupček pri kupčku. Kaj komu mari, kolikokrat so me ta čas tuje vrata po petah bile in koliko kruha od tuje matere sem v tem pojedel? Vina sem malo popil, to moram povedati, ali prosil bi, da mi gospod Spectabilis tega ne oponaša, kakor takisto oponaša gospodu Kretanovemu vsako kapljo vina; drugače bomo tudi mi gospoda Spectabilisa pošteno zavrnili, da je namreč „rojen nasprotnik centralnega“ ne tako!... da je namreč „rojen nasprotnik“ vina in svinjine. Še jedno se imam zmeniti z gospodom Spectabilisom! Vsaj sedi sedaj za pečjo in predno še se izkoplje iz zapečka, mu jaz uže po-

vem, kar mu gre ter odnesem zdrave pete. Stvar je pa taka, da gospod Spectabilis zasluži nezaupnico. Kaj je dejal tam po leti? Kaj je pisal, ali ste uže pozabili? Dejal je in pisal je, da nas bo zbral dvanajstero ali trinajstero (trinajstero zato, če bi jeden odpadel, da bi jih ostalo še dvanajstero), in ti bi za „Slovenski Narod“ pisovali feljtone ali listke, ter zaslužili prihodnje leto sto goldinarjev, kolikor je bil baje vreden Malovrhov „Nov“, ki je vse kaj druga nego Turgenjevov „Nov“; potem, ker bi se po jednakopravnostnem načelu sto goldinarjev teško razdelilo jednakopravno mej dvajstero ali trinajstero feljtonistov, zato bi sto goldinarjev na simpoziji zapili, kjer bi bil v principu vsak jednakopraven. (V resnici bi se pa jednakopravnosti godila velika krvica, kajti moj slab želodec prenese le malo pijače in tako najbrž tudi gospod Spectabilis rajši pije vodo, ker vino vedno oponaša; na drugej strani pa vem, da je gospod Muhober-Mühelj zmirom žejen, in tako gotovo še kdo drugi izmej izvoljenih. Ali ta resnična krvica je le postranska stvar, poglavito je to, da uživamo jednakopravnost v principu!). Tako je govoril gospod Spectabilis, se ve da brez

„kritičnih opomenj“, in nas dvanajstero ali trinajstero imenoval po imenu. Mi smo molčali, kar je kazalo, da smo s predlogom merodajnim zadovoljni; to bo vedel tudi gospod Spectabilis, ker zna dobro latinski, ako se ne motimo. Molčali smo vsi drugi in nobeden nij odpril ust, nobeden si celo od tistih mal nij upal zaškrati s peresom, kolikor nas je bilo poklicanih, namreč dvanajstero ali trinajstero. Vsi smo čakali, kedaj da gospod Spectabilis skliče prvo sejo. Jaz sem bil ta čas moral oprati svojo bisago ter iti naprej, oh le naprej; naročil sem doma, da mi imajo hitro brzovativi, kadar pride povabilo od gospoda Spectabilisa. Ko stopim óni dan čez očetov prag, takoj pobaram ali nij nič. „Nič!“ Komu je to podobno? — sem mrmral, leto se bliža h koncu, nas dvanajstero ali trinajstero pa ne bo imelo sto goldinarjev, gotovo lepi denarci. In jednakopravne pijače ne bo, in feljtonov tudi ne. Kdo je temu krov, kaj vprašate? Gospod Spectabilis, ki je hvala Bogu zdrav in dobre volje, pa se ne zmeni za nas dvanajstero ali trinajstero, ki čakamo povelja njegovega. O, o, nezaupnica! Zatorej sem sklenil, peljati se v Zagreb na stroške bodočega kluba in pri vratih,

budgetu živahna in Magjare karakterizirajoča jezikovna debata. V jednej zadnjih sej uže oglasil se je bil hrvatski poslanec Vučetić ter grajal, da hoté Magjari njegove rojake v Međimurji siloj pomagjariti. Sedanja debata dela je Urvary-ju povod, da v nasprotji z izjavami Vučetića osvetli razmere po međimurskih šolah, katere da so še vse hrvaške. 22 župnij in 10.000 duš, pravi Urvary, podredjenih je zagrebškemu nadškofu, in kaj da se v njih stori za ogrski patriotizem in magjarski jezik se lahko razvidi iz govora Vučetićevega, kateri ima nadzorovati dolične sole. Zagrebški stolni kapitel ne ljubi posebno ogrski misleče duhovne, koje pusti stradati. To ne sme država več trpeti. S šolami tudi nij bolje; ljudstvo, pravi Urvary, želi madjarskih, zagrebški kapitel pa je upeljal Hrvatom prijazne knjige. Govornik predлага konečno, da se ima Murski otok utelesiti magjarskej diocesezi. Tega govornika gorko podpira Bessenye, ki mej drugim pravi, da se Hrvatje motijo, ako mislijo, da bode Međimurje, če se od njega odvrača magjarski jezik, zaradi tega **kedaj** zopet Hrvatom pripadlo. — Vučetić odgovori, da se je njegov zadnji govor slabo umel. On in njegovi somišljeniki se boré v Hrvatih za državno idejo in vendar morajo v tej zbornici marsikaj slišati, kar jedva zamore utrditi mejsebojno prijateljstvo. Tudi on in somišljeniki njegovi obsojajo z Magjari vred nazore Starčevičjancev. On se ne ustavlja učenju magjarskega jezika, pa tugi hrvatski naj se ne preganjal. Če hoté Međimurci učiti se magjarščine, naj se skrbi za učitelje, ki je umejo; ravno tako pa je tudi hrvaščina potrebna. Čakaturnsko učiteljsko izobraževališče ne zadostuje ni kratko malo svojemu cilju. Nij res, da bi se bile upeljale knjige, katerih ne bi bil odobril stolni kapitel. V zadnjej doličnej seji, ko je skrajna levica napadala vse Hrvate brez izjeme, omenjal je Međimurcev in povedal, kako silno delujejo nekateri magjarski agitatorji. On kot vrhovni nadzornik međimurskih šol, je dobil izvestja, kako da se je sklenila korenita odprava vsega hrvatskega pouka. Pobijaje pritožbe o stolnem kapitlu zagrebškem podarja konečno vzajemnost Hrvatov in Magjarov. — Ako magjarsko nasilstvo uže takim možem, kakor je Vučetić, izvablja ostre pritožbe iz ust, potem si je labko misliti kako stopinjo da je uže doseglo.

Vnanje države.

Iz Rima se poroča, da je došel tja nadškof Sembratowicz in bode pri papežu v avdijenco vzprejet. Tudi nadškof Stadler iz Sarajeva se mudi ondukaj.

Na temelji organičnih pravil obvezana je **vzhodna Rumelija** tri desetine svojih dohodkov oddajati Visokej Porti kot tribut. Evropski komisjon cenil je te dohodke na 800.000 turških lir, torej bi imela vzhodna Rumelija plačevati 240.000 lir tributa. Ker so se pa v zadnjih časih dohodki znižali pod 800.000 lir, predložil je guverner provincialne skupščini nasvet, da naj bi se za naprej dolžni tribut računal na podlagi resnično dobljenih dohodkov.

Povodom parlamentarne petdesetletnice Gladstonea poslal je rektor Athenskega vseučilišča v imenu grške mladine rečenemu prvemu ministru adreso, v katerej se izraža upanje, da bi naj Gladstone še dolgo vrsto let deloval v prid svoje deželi, slovstvu, civilizaciji in vsem zatiranim narodnostim. Grški poslanik v Londonu je Gladstonu prijavil, da se hoče v Athenah spomin na Gladstonea poveličati z marmornim spomenikom.

ko bodo gospod Spectabilis baš najzložniše sedel za pečjo, lepo ponizno vprašati: „Gospod, ali bo kaj, ali ne bo nič, ali ka-li?“ Kakšen odgovor bo, ne vem; to pa vem, da zamere ne bo.

Zamera je pri nas Slovencih dober kup in trdno blago, da se ne obdrgne z lepa. Kdor je pri nas kaj „pregrešnega“ napisal, tisti je in ostane grešnik, akoravno se nam je desetkrat spokoril in desetkrat svojo „pregreho“ popravil! In še po smrti mečemo kamenje za njim in ropotamo s svojo „nedolžnostjo“ nad njegovim grobom. Kristijane se delamo in katoličane, ljubezni in odpuščanja pa ne poznamo! Zamerljivi pa smo samo za svoje domače može. Ne tako pa proti zopernikom in pravim sovražnikom našega naroda. Tem napravimo najprvo toporišče in na-nje nataknemo ostro sekiro in potem jim vse vkup urinemo v roke, pa mahajo po nas, dokler se ne naveličajo, kar se pa navadno zgodi stoprav takrat, kadar jim mrzla roka odpove. Mi krivimo svoja hrbitišča in stokamo, in zamerimo jim celo malo! Kadar pa zopernik umre, takoj nam usahnejo vsi spomini na njegova hudobna dela in na naše bolečine, tisto malo zamere skopni in mi

Dopisi.

Iz Belokrajne 14. decembra. [Izv. dop.]

(Davorin Štrumbelj †)

Dolgot življenja našega je kratka,

Odprta noč in dan so groba vrata,

Al' dne nam ne pové nobena prat'ka.

Tako poje naš slavni pesnik-velikan dr. Fr. Prešeren. Zares, kakor pada v jeseni velo listje raz drevo, tako seka tudi neusmiljena Parka britke rane života narodov, družin in društov. Zopet uničila je smrt mlado, upapočno življenje; — v 7. dan t. m. preminul je še le 29letni duhovnik gospod Davorin Štrumbelj, kaplan v Metliku.

Priprstih staršev sin, rojen v okolici ljubljanske v podnožji mogočnega Krima, poda se v bližnje mesto, nabirat si za življenje zakladov vednosti na ondotno gimnazijo. A uže v zgodnej mlačnosti prestavi ga osoda mej drug svet, na obrežje gvarnerskega zaliva mej bratovski narod hrvatski, v prijazno Reko. Tu najde priliko spoznavati sosednji narod, pričuti se njegovega jezika, in občudovati njegovo bogato književnost. Po dovršenih študijah vrne se v svojo domovino in ustopi v bogoslovje.

Končavši bogoslovje poda se, vstreza svojemu poklicu v jeseni predvianskega leta službovat na mejo kranjsko-hrvatsko, na Faro pri Kostelu. Tu se mu zopet spolni želja občevati s toliko priljubljenim sosednim narodom, z narodom, od katerega se je pred širimi leti tako težko ločil. A komaj so minuli trije meseci, odkar je zamenjal svojo prejšnjo službo z novo v Belokrajni, pozove ga glas Gospoda in preseli iz časnosti v večnost.

Prehладil se je, spolnovaje dolžnosti svojega stanu, si nakopal nevarno vročinsko plučnico, in po kratkej, hudej bolezni umrl za otrpenjem pluč. V soboto dopoludne 9. decembra spremljali smo ga v veličastnem sprevodu, skazovaje mu poslednjo čast na zadnjem potu, v hladno zemljo.

Britko žalujejo po pokojnem njegovi sorodnik, vsaj so vanj stavili vso svojo nado; tugejemo njegovi tako malobrojni tovariši, ker smo v njem zgubili ljubljenega brata in prijatelja, po njem žaluje Cerkev, žaluje domovina, ker je v njem zgubila nadpolnega služabnika in vernega sina.

Večna mu pamet! —

Iz Logatca 15. dec. [Izv. dop.] Naš narodni zasluzenec, g. J. Gruntar, pečal se je uže dolgo z misljo ustanoviti v Logatci Čitalnico. Bilo je pa tudi trebē, kajti vse oblastnije okraja, da ne budem našteval imen, preselile so se leta 1875 iz Planine v Logatec in s temi je prišlo semkaj mnogo inteligencije, ki nij imela tukaj nobenega ognjišča, okolu katerega bi se bila grela in pogovarjala. In letos nam je prijazna osoda dovedla novih močij, kakeršnih smo potrebovali, „duševnih celjakov“, kakor pravijo naši lokalni recenzenti. Prišel je z Dunaja g. Dr. Stanko Sterger za okraj-

spremimo ga k zadnjemu počitku in zapojemo mu slovensko nagrobnico „Nad zvezdami“. Dona, deus, pacem . . . ! Ali, Bože moj, kakšna je to ironija usode, ki maščuje se nad nemškatarsko rakvo s slovensko pesnijo! In kako pripravno orodje smo mi Slovenci za ironično to usodo!

In tako, gospod urednik, zaide človek nehote mej filozofe. Od smešnega pa do resnega je samo jeden korak. Časih pa tudi ne, na Vrhniki namreč. Dolgo smo mislili, da bo iz nekaj smešnega, divje smešnega, postal nekaj resnega. Ali morála in lepo vedenje, to dvoje je tako raztegljivo, kakor paragi: kar je jednemu v pohujšanje, to je drugemu v zvičjanje! Zatorej je boljše, da se pravda ne začne: dejaja je očetovska skrb in previdnost. In tako se je tudi zgodilo.

Zima nas tare v hribih, zima, gospod urednik! Led je prepregel skoro vse studence in pri koritih nij dočakati, da bi bil vrč poln, tako počasi teče voda. Zima. Ali zima bo nas zapustila in prišla bode pomlad. Zima pa je uže zapustila beležniško pisarno in naredila prostor mladovini. Tako je bilo in tako bo. Stari mrjó in nasledniki pridejo. To nij nič

nega zdravnika, z Vrhnike g. Bogdan Kobal za pristava in iz ljubljanskega bogoslovja duševnogibčni g. kapelan Lavrenčič. Se vé da, za Čitalnico je mnogo trebē, zlasti ker je skrbeti uže pri porodu, da bi ne bila mrtvo rojeno dete, kakor jih imamo v domovini žalibog le preveč. Celó osivelni narodnjaki so majali glave in rekali, da ne bode nič; z leti postaja človek pesimist. Pa Bog nad svojo „ubogo gmajno“ čuva: deželna vlada nam je potrdila uložena pravila brez premembe. S politiko se ne budem pečali. Čemu neki? V tej zadevi smo jednih mislij. Slovenec bodi bogaboeč, carju zvest in za narod goreč, goreč čez vsé! V tem so postava in preroki, in kar je več, je od greha. Ime Čitalnica so družabniki zavrgli, ker hočejo delati tudi za prosto ljudstvo; zaradi tega ustanovi se bukvarnica za razposodbo, petje za kmečko mladež in podučljiva predavanja o gospodarskih stvareh. Za dne 14. t. m. povabil se je bil osnovalni zbor. Pisatelj teh vrstic nij nikak hvalisač. „Rokoplosk in živijoklic“ ga malo gane. Sivo gleda in vidi las v jajcu. Toda tisti sinočni osnovalni zbor ga je iznenadil. Vse uradnike od kraja imamo mej svojimi člani in jedini g. glavar, ki je rekel, da iz principa ne pristopi k nobenemu društvu, nam je oblubil gmotno in drugače dobrohotno podporo zavoljo cilja, katerega si je društvo postavilo. Dalje sta naša: oba gg. duhovnika, širjø župani, potem vsi odlični posestniki in trgovci z lesom obojih Logatcev, gornjega in dolnjega. Naj boljše bi znal povedati o vspehu prvega večera naš novoizvoljeni denarničar g. pristav Bogdan Kobal. Pogledal sem mu bil skrivaj čez ramo v njegove zapise, in čudo okroglega blagoslova je imel na pismih. Bogme! denar redi ljudi — in društva. Za predsednika bil je izvoljen g. dr. Sterger, kateremu pač ne bode težko pospeševati napredek našega podvzetja, kajti prijavljen je tukaj tako zeló, da če pravi malemu ali velikemu: „Hajdi!“ — tako pojde, in če pravi: „Hodi sem!“, pride semkaj. Tako poslušno vojsko je lehko komandirati! Za denarničarja sem povedal; drugi odborniki pa še nemajo odločenih poslov. Pravijo, da bode g. notar Gruntar podpredsednik, g. kapelan Lavrenčič pa za tajnika. Omeniti je še, da je mej odborniki tudi g. Matija Milavec, župan gorenje-logaški, ki tukaj uže trideset let županuje. To je stari „Kranjec“ v najblažjem pomenu besede. Naj bi županoval in odboroval pri našem društvu vsaj še drugih trideset let!

Poročal vam budem sedaj večkrat, ker svest sem si, da naše društvo ne zamerje, kakor druge njegove sestrice po Slovenskem, ampak redilo se bode. Mnogaja ljeta!

Iz Kamniškega okraja 14. decembra. (Volitev v šolskih zadevah.) [Izv. dop.] Danes vršila se je dvojna volitev v Kamniku. Jedna za novi krajni šolski svet, in druga: dveh udov izmej učiteljev v okrajski šolski svet.

Dalje v prilogi.

čudnega. Čudno pa je to, da tam, kjer je po zimi zmrzoval rogovlast in trnjev grm, je pa v zimomladni posuto polno bliščečega cvetja! Tako je v naravi. Tako je pa tudi v narodnem življenji. Sancta philosophia!

Natalija.

(Poslovenila Janja Miklavčiča.)

Deset let pozneje.

(Dalje.)

VI.

Kazimir je uže davno to nameraval, a zašel je v svojih političnih razmerah v neugodne okoliščine. Zavidneži, ki so mu kmalu vzrastli v sovražnike, vedeli so ga tožiti pri caru in car je poslušal. Ravno ko je Kazimir prejel list od svoje matere, došlo mu je tudi poročilo, da je za nekaj časa sistiran svoje službe na carskem dvoru, ker se je pričela preiskava o njegovem delovanju. —

Ali tako hudó zadela ga je novica o Nataliji nem stanji in navzočnost nje matere, da je skoro pozabil oni udarec. Neutegoma in brez premisleka,

Na prodaj

je nova hiša pri farnej cerkvi, jeden četrt ure od južne železniške postaje, s 4 sobami, 3 obokanimi kletmi in s $\frac{1}{4}$ oralna velikim vrtom, po zelo ugodnih pogojih. — Kje? pove upravništvo „Slovenskega Nareda“. (778—3)

Lepo in po ceni
klobuke in čepke,
kakor tudi
kožuhovino
prodaja (506—62)
Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic.

Tržaška razstavina loterija.

1000 dobitkov
v vrednosti
gld. 213.650.

Loz 50 kr.

1000 dobitkov
v vrednosti
gld. 213.650.

1. glavni dobitek: v gotovem **50.000 gld.** ali **8800 cekinov.**
2. glavni dobitek: v gotovem **20.000 gld.** ali **3500 cekinov.**
3. glavni dobitek: v gotovem **10.000 gld.** ali **1750 cekinov.**
4. glavni dobitek: ovratnik in uhani z briljanti, vrednost 10.000 gld.

Štirje dobitki: Kinč od zlata z briljanti in biseri v vrednosti po **5000 gld.**

Pet dobitkov: Različne stvari za kinč v vrednosti po **3000 gld.**

987 dobitkov v vrednosti po **1000, 500, 300, 200, 100, 50** in **25 gld.**

Srečkanje 5. januvarja 1883.

Cena jednemu lozu **50 kr.** (784—2)

Naročila s pridjanimi 15 kr. za poštnino naj se pošljajo na

TRST. P. Grande 2. loterijski oddelek tržaške razstave **TRST.** P. Grande 2.

Kdor hoče loze razprodajati, obrne naj se takoj na predstoječo adreso.

Lozi dobivajo se v **Ljubljani** pri **slavnej kranjskej eskomptnej banki**, pri **J. C. Luckmannu, Edv. Mahru in Jan. Ev. Bučarjevih naslednikih.**

Konfekcija
J. W. STRECKER-JA
v Ljubljani, Kongresni trg,

krojaški izdelki za civil in vojaštvu,

odlikovan za svoje izdelke na tržaškej razstavi
z zlato svetinjo.

priporoča svojo veliko zalogu najmodernejšega domačega in inostranskega modnega blaga. Vsa v njegovo stroko spadajoča dela, moška ali ženska, izgotovljene se umetno dovršeno po najnižjih cenah.

Posebno se priporoča prečastitej duhovščini za izdelovanje **talarjev, dolgi sukenj** (paldo), kateri hojo ne ovirajo, in izvrši vse lepo, dobro in prav ceno.

Z odličnim spoštovanjem

J. W. Strecke.

(766—2)

LOZI
rudečega
KRIZA.

Vozne liste
priporoča po nizkej ceni
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Ustanovljeno 1. 1847.

J. J. NAGLAS-ova tovarna za pohištvo v Ljubljani,

Auerspergov trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvor), sprejema kompletne oprave za **balo, stanovanja in hotele** od najbolj prostote do najfinješje izpeljave po **najnižjih fabriških cenah** z garancijo.

Ilustrovani cenilniki gratis. (642—22)

Veterinarni preparati

FRANA IV. KWIZDE v KORNEUBURGU,

c. kr. dvornega zaščitnika in okrožnega lekarnarja.

V konjušnicah Nj. Veličanstev kraljice angleške in pruskega kralja, cesarja Nemške in mnogih visokih oseb z izredno dobrim uspehom uporabljen ter odlikovan s kolajnami v Londonu, Parizu, na Dunaju, v Monakovem in Hamburgu.

C. kr. Korneuburški prašek za konje, rogate živilo in ovce; uporablja se dobro za krmiljenje pri rednem polaganju vsled večletnega iskustva, da živila ne je rada, če je manjka mleka, za zboljšanje mleka, kot preservativ dihalnih in prebavljalnih težav podpira isti zelo naravno nasprotovanje živalij pri kužnih vplivih in zmanjša inklinacijo k smoliki in klanju.

C. kr. priv. restitucijski flujid (zmivalna voda) za konje. Kot krepilo pred in po velikem trudu, kakor tudi kot podpiralno sredstvo pri zdravljenju vnarjih poškodovanj, protina, trganja, pri zvitji, trpkosti žil in kit itd. — 1 steklenica gld. 1.30. (Le pravo, če je vrat steklenice z rudečim papirnatim odrezkom zaprt, ki nosi moj facsimile in moja varstveno znamko.)

Kot krepilna krma za konje in govedo, da se zmedele živali zopet pomorejo in da se hitreje redé. — Zabojček à gld. 6 in gld. 3 in v zavitkih à 30 kr.

Kot vaselina konjskim kopitom proti krhkim in zdrobiljivim kopitom. — Skatljica gld. 1.25.

Klej za kopita (umeten kopitski rog). — Palica 80 kr.

C. kr. desinfekcijski prašek za hleva, stranišča, ob jednem izvrstno zavitek à $\frac{1}{2}$ kilo 15 kr., $\frac{1}{4}$ zaboja gld. 1.40, $\frac{1}{4}$ zaboja gld. 2.40.

Prašek za svinje, da pospešuje rejo in da se brzo opomorejo zmedele živali, kakor tudi preservativ proti tekočemu vnetju. — 1 zavitek gld. 1.26, mal zavitek 63 kr.

Umivalno milo proti poltnim boleznim domačih živalij. — 1 kosi trena škatljica à 100 gramov 8^{1/2} kr., — 1 kositrena škatljica à 300 gramov gld. 1.60. (615—3)

Pravi dobé se gori imenovani preparati pri naslednjih prodajalnicah:

V Ljubljani: W. Mayr, lekar; J. Swoboda, lekar; H. L. Wencel. V Loka: Karol Fabiani, lekar. V Čelji: A. Marek, lekar; J. Kupferschmid, lekar; Karol Krisper; Fran Janesch. V Krškem: F. Böhmsches, lekar. V Kranji: Karol Šavnik, lekar; Karol Puppo. V Tržiči: Otto Maly, lekar. V Wietingu: W. König.

Razen teh so zaloge v vseh mestih in trgih v krovovinah, katerih se časih po listih oznanjajo.

Kdor mi ponarejalca moje zavarovane znamke tako skaže, da ga morem tožiti, dobi do 500 gld. nagrade.

*John Kwizde
H. W. Hofliefer am*

Prvo srečkanje uže 2. januvarja!

Glavni dobitek

gold. 200.000 a. vr.

Najmanjši dobitek 12 gld., naraste do 20 gld.

Izvirne srečke točno po uradnem borzinem kurzu.

Posamezne loze v petih četrtletnih obrokih po 3 gld.

Takošnja igralna pravica uže k prvemu srečkanju dne 2. januvarja.

Menjalnica administracije lista

(768)

WIEN,
Stefansplatz Nr. 9.

MERCUR

CH. COHN,
Wollzeile 10 u. 15.

Velika izběr zlatih in srebrnih

žepnih ur

vsakeršnega izdelovanja. Ure z nihalom in viseče ure, francoske in amerikanske vzbujevale, celoletne ure, ure iz Švarcvalda, švicarske igralne stroje svirajoče 4 do 10 točk, z mandolino in brez nje, z ekspresivom na citre priporoča kot primerna darila za Božič in Novo Leto

Josip Geba,

urar, v Slonovih ulicah štev. 11.

(789-1)

Pri vezilji.

Kupčija z volno in tapiserijskim blagom in predtiskarja v Ljubljani, židovske ulice hiš. št. 1,

Marije Drenik,

na tržaški razstavi odlikovana s

srebrno medalijo

priporoča svojo bogato zalogu: **vezilj** (štikarij) pričetih in izdelanih, **za vezanje predtiskano omizno in drugo platenino**; volno, preje, svile, koralde; **vsakovrstno blago in orodje za vezanje, pletenje, vezenje in šivanje; volnate rute, nogovice, modree, trakove: zrezlano, usnjato in drugo galantirsko blago.**

Pogrebni trakovi s zlatimi in srebrnimi napisimi, **predtiskarje**, kakor tudi vsako drugo čast. naročilo izvršuje se takoj. (743-7)

! Za božična darila!

priporočam svoje lastne tovarniške izdelke, vse najfinje pozlačene in pošiljam naznačeno blago **vse s pravimi e. kr. cekini pozlačeno**, da se ne dā ločiti od pravega zlata.

Urna verižica za gospode	3 gld. 50 kr.
Urna verižica za gospo	4 " "
Garnitura gumbo za gospode	1 " 80 "
Garnitura gumbo za gospo	2 " 20 "
Garnitura, obstoječa iz brcše in 2 uhanov, najnovejše baže	3 " 50 "
Narokvice za gospo	3 " "
Prstani od pravega 6karatnega zlata z diamanti iz Sumatre, neločljivo od pravih diamantov, po 5, 6, 7, 8, 9 in 10 gld. (Pri prstanih naj se s papirnatim trakom naznani obsežnost prsta.)	

Vse se pošilja s poštnim povzetjem. Ako se denar z nakaznico naprej pošlje — franco.

Garantuje se za pet let. (755-4)

GUSTAV SCHACK,

Eksportna trgovina, v Pragi — Weinberge, Česko.
Koresponduje se: slovensko, nemško, francosko, angleško in ogersko.

Ustanovljeno leta 1847.

Ivana Hoffa zdravstveno pivo iz sladnega izlečka proti oslabljenju, siromaštvu na krvi, kakor tudi najboljše sredstvo rekonvalsentom od vsake bolezni.

Ivana Hoffa koncentrirani sladni izleček za na prsih in plučih bolne, za zastareli kašelj in nedaho.

Tisoč priznanj iz vseh delov sveta je najboljši dokaz zdravstvene vrednosti Ivan Hoffovih sladnih prečaratov.

Najnovejše zahvalnice.

G. Ivanu Hoffu, izumitelju po vsem svetu razširjenih preparatov iz Graben, Bräunerstrasse št. 8. Tovarna: Grabenhof št. 2.

Blagorodni gospod! S hvaležnostjo Vam javljam, da so Vaše zdravstveno pivo iz sladnega izlečka Ivana Hoffa ter Vaši Hoffovi sladni bonboni za prsa pri mojej bolezni izvrstno pomagali. Sedaj lahko glasnejše govorim, kašelj in bolečina v prsih mi ponehruje ter se nadajam, da bodem mogel skoro Vam na čast zaklicati: „Zivio plemeniti gospod Ivan Hoff!“ Prosim Vas, da mi zopet pošljete 13 sklenic piva in jeden zavitek sladnih bonbonov. Znamenujem se odličnim spoštovanjem

Trnovac (na Hrvatskem), 8. avgusta 1882.

Mihail Lovroe, učitelj.

Vaše blagorodje! Prosim Vas, pošljite mi zopet po poštnem povzetji 28 sklenic Vašega izvrstnega Iv. Hoffovega zdravstvenega piva iz sladnega izlečka in 5 zavitkov Ivan Hoffovih sladnih bonbonov za prsa v modrem papirju. Ob enem Vam poročam, da sem vsled plučnega vnetja in jedno leto trajajočega bljuvanja krei uže pet let bolehal na hripavosti in bodevji v dušniku; odkar pa rabim sladno pivo, se uže veliko bolje počutim ter upam, da bodem po daljšem uporabljenju popoln ozdravil; sicer pa, če le moje zdravje vsaj tako ostane, kakor je sedaj, sem popolnem zadovoljen z zdravstvenim uspehom Vašega Iv. Hoffovega piva iz sladnega izlečka. Z najodličnejšim spoštovanjem Vam vedno udan!

Eduard Kollman, zemljemerski nadzornik.

Maribor, 27. novembra 1882.

Glavne zaloge v Ljubljani: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Mih. Kastner.

V Kranji: Franjo Dolenc; v Celji: Kupferschmidt, lekarnar; v Reki: G. Catti, lekarnar; v Gorici: G. Cristofoletti, c. kr. dvorni lekarnar; v Mariboru: P. Holasek; v Ptuj: Kasimir; v Pulji: Monay; v Trstu: lekarnar J. Seravallo in F. S. Prinz.

Cene v Ljubljani: Zdravstveno pivo iz sladnega izlečka: 1 steklenica 56 kr., 13 sklenic 6 gld. 72 kr., 28 sklenic 14 gld., 58 sklenic 28 gld. — V zavitu iz Ljubljane: 6 sklenic 3 gld. 82 kr., 13 sklenic 7 gld. 32 kr.; 28 sklenic 14 gld. 60 kr., 58 sklenic 29 gld. 10 kr. — Koncentrirani sladni izleček 1 sklenica 1 gld., 1/3 sklenice 60 kr. — Čokolada iz sladnega izlečka à 2 gld. 40 kr., 1 gld. 60 kr. in 1 gld. za 1/4 klg. — Bonboni iz sladnega izlečka za prsa po 60, 30, 15 in 10 kr. za zavitek; pri večjemu naročilu popusti se v cenah.

Ivana Hoffa bonboni iz sladnega izlečka za prsa.

Razprodaja.

Pletenine, gamaše, nogovice, robe, rokovice, tricot-jopiči, kiklje iz filea, iz flanela in barhanta, zapestnice, ovratniki, zavratniki, najboljši francoski moderei, vezenine, čipke, trakovi, zavesni čopi, riš, baržun, pliš, atlas, tafet in vse v to stroko spadajoče blago.

Naročila se takoj popolno izvrši. Naposled prodadé se police in se dā prodajalnica v najem.

Z odličnim spoštovanjem

Ana Šinkovic.

Mestni trg.

(729-7)

Bergerjevo medicinično milo iz smole,

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim uspehom zoper

vsakovrstne oprhe na životu,

osobito zoper hraste, kroščen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — Bergerjevo milo iz smole ima 40% koncentr. smole iz lesa ter se stvarno od vsega družega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. — Da se prekanjenju izogne, zahteva naj se odločno Bergerjevo milo iz smole, ker nai se paži na znano varstveno marko.

Pri trdovratnih polnih boleznih rabi se mestu mila iz smole z uspehom Bergerjevo med. milo iz smole in žvepla,

a zahteva naj se vedno samo Bergerjevo milo iz smole in žvepla, ker so inozemska ponarejanja neuspešni izdelki.

Kot milejše milo iz smole za odstranjenje vseh nečistosti na polti

zoper oprhe na glavi in koži otrok in kot nepresegno kosmetično milo za umivanje in kopanje pri vsakdanjej rabi služi

Bergerjevo glicerin-milo iz smole,

imejoče 35% glicerina ter fino diši. (38-24)

Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavno zalogi ima lekar

G. HELL v OPAVI.

V zalogi v vseh lekarnah cele države. Glavne zaloge pa imajo:

V Ljubljani pri gg. lekarjih J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl. Trnkoczy. V Kočevji J. Braune. V Krškem J. Bomeker. V Idriji J. Warto. V Kranji K. Savnik. V Litiji Jos. Beneš. V Novem mestu D. Rizzoli. V Radovljici A. Roblek. V Vipavi A. Konečny.

Ivana Hoffa bonboni iz sladnega izlečka za prsa proti kašlu, hripavosti, zaslinjenosti vedno z najboljšim uspehom rabljeni.

Ivana Hoffa čokolada iz sladnega izlečka.

Najboljši in najslajši zajutrek, krepča želodec, pospešuje prebavljenje, nenadomestljiva posebno za one, katerim je kava zabranjena kot preveč vznemirjajoča.

Tisoč priznanj iz vseh delov sveta je najboljši dokaz zdravstvene vrednosti Ivan Hoffovih sladnih prečaratov.

Najnovejše zahvalnice.

G. Ivanu Hoffu, izumitelju po vsem svetu razširjenih preparatov iz Graben, Bräunerstrasse št. 8. Tovarna: Grabenhof št. 2.

Sladno pivo in sladna čokolada me je naglo in popolnem ozdravila od bronchialnega katara. Sladni bonboni jako dobro delujejo. Jaz nadaljujem sedaj ta lek, da se ohranim uplivu slabega vremena; zatorej prosim, da mi pošljete še 28 sklenic zdravstvenega piva iz sladnega izlečka, 5 zavitkov sladnih bonbonov in 2 zavitka sladne čokolade. Podpišem se Vam hvaležna in udana

Marija baronica du Mont, rojena grofica Baththyany.

Hitzing pri Dunaji, v aprilu.

Službeno spričevalo o uporabi pravih prvih Ivan Hoffovih zdravstvenih tečnih preparatorov iz sladnega izlečka od strani c. kr. garnizijske bolnice v Zagrebu št. 23 ter ob opazovanem zdravstvenem učinku Hoffovega zdravstvenega piva iz sladnega izlečka in Hoffove smole čokolade. Oba izdelka pokazala sta se kot izvrstna zagotovljajoča sredstva pri rekonvalsentih in pri bolnikih na kataru in razdražljivosti dihalnih organov in za prebavljenje; čokolada pa najboljše nadomestuje kavo pri onih, kateri jo zaradi razdražljivosti ne smejo pit. Čokolada postala je dotičnim kako priljubljen zajutrek, kar se potrdjuje na podlagi opazovanja.

Dr. Ischitz,

polkovni nadzdravnik.

Dr. Kaiser,

polkovni in oddelka zdravnik.

Glavne zaloge v Ljubljani: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Mih. Kastner.

V Kranji: Franjo Dolenc; v Celji: Kupferschmidt, lekarnar; v Reki: G. Catti, lekarnar; v Gorici: G. Cristofoletti, c. kr. dvorni lekarnar; v Mariboru: P. Holasek; v Ptui: Kasimir; v Pulji: Monay; v Trstu: lekarnar J. Seravallo in F. S. Prinz.

Cene v Ljubljani: Zdravstveno pivo iz sladnega izlečka: 1 steklenica 56 kr., 13 sklenic 6 gld. 72 kr., 28 sklenic 14 gld., 58 sklenic 28 gld. — V zavitu iz Ljubljane: 6 sklenic 3 gld. 82 kr., 13 sklenic 7 gld. 32 kr.; 28 sklenic 14 gld. 60 kr., 58 sklenic 29 gld. 10 kr. — Koncentrirani sladni izleček 1 sklenica 1 gld., 1/3 sklenice 60 kr. — Čokolada iz sladnega izlečka à 2 gld. 40 kr., 1 gld. 60 kr. in 1 gld. za 1/4 klg. — Bonboni iz sladnega izlečka za prsa po 60, 30, 15 in 10 kr. za zavitek; pri večjemu naročilu popusti se v cenah.

Ivana Hoffa bonboni iz sladnega izlečka za prsa.

Ivana Hoffa koncentrirani sladni izleček.

V krajni šolski svet voljeni so vsi prejšnji, razen g. Murnika, ki je na novo. To je očitni dokaz, da uživajo dosedanji udje krajnega šolskega sveta popolnoma zaupanje pri ljudstvu in da je krajni šolski svet oziroma predsednik čisto korektno in dosledno postopal v vseh slučajih, zlasti v zadnjem burnem času. — Nekateri so sicer želeli dosedanje značajne može nadomestiti večjidel z omahljivci, katerih politika je: šviga, švaga — — —, ali za sedaj jim je spodletelo.

Nepričakovano možato volili so tudi gg. učitelji oziroma ggd. učiteljice svoja zastopnika v okrajski šolski svet.

Mesto Cerarja in Golmajarja voljena sta gg. Čenčič in Letnar, oba vrla in značajna moža, ki se Simovemu terorizmu nijsta nikdar uklonila; učitelji se smejo zanesti, da se bosta vselej krepko potezala za njih interes. Ko je pri neki učiteljski konferenci Sima žalostnega spomina sili v g. Letnarja, naj bi svoj izvrstno sestavljen elaborat dal ponatisniti v „Schulzeitung“, mu je kar naravnost odrekel z motivacijo: da je zoper njegovo prepričanje v tak list kaj pisati.

Kaj pa čemo reči o teh, ki še sedaj tak list sprejemajo in nemčurski duh iz njega srkajo! — Ta volitev pomagala je tudi, da je bil tisti zloglasni „Abschied“ vendar le napačno adresiran in da se je še precej zdravega jedra ohranilo mej učiteljstvom našega okraja, česar pa gotovo nij Sima kriv. Toraj slava značajnim in narodnim volilcem!

Kandidiral je neki tudi vodja kamniške deske šole, toda učitelji mu še ne morejo zaupati, ker je še premalo poznani. Nečemo še soditi, naj navedem le fakta, da šolska deca pod novimi učitelji prepeva uže nemške pesni in da sedaj kamniška pošta 3 eksemplare „Laib. Schulzeitung“ več prevaja nego prej. Kdor želi pravega pedagogičnega pouka, našel ga bode izobilo v domačih listih. Kateremu diši hrana iz lista, ki ga je vodilo odpadništvo in sovrašto do vsega, kar je narodnega, tak obsodil se je sam in naj se ne imenuje narodnjaka. Sploh se koristolovno načelo: „s trebuhom za kruhom“ malo priporoča in je kaj nevarno lavirati med obema strankama, ker dandanes je treba odločnosti. Prihodnjost bo še bolj pokazala, kako se je oziralo na našega župana, ki je želel narodnih učiteljev. —

Naj omenim še, da dotedeni udje okrajnega šolskega sveta niso še dobili odgovora na pritožbo, ki so jo naložili zarad oficijelno neresničnega poročila g. Sime. Naj bi novi deželnki šolski svet vzel to reč v roke, ker sicer bi g. Sima lahko mislil, da so za njega drugačne postave, ko za druge državljane.

Domače stvari.

(Filharmonično društvo v Ljubljani) priredi jutri popoludne ob 5. uri v redutnej dvorani v spomin Beethovnovega rojstva koncert, pri katerem sodeluje mej drugimi na glasoviru gospa Lucila Podgornik-Tolomei.

kakove nasledke utegnilo bi to potovanje o tem za njega toliko neugodnem časi prouzročiti, napravi se na pot in hiti preko širne Nemčije k postelji umirajočega otroka. — V dolgih urah, ki je je presedel v kupēji premišljevaje svojo osodo razvilo se je v razburjenem dubu v kratkih plamtečih podobah vse njegovo življenje. Kaj mu je pomagalo živeti leta in leta samemu, brez žene, brez otroka, le radi puhle častihlepnosti! In sedaj je vendar zgubil vse, za kar se je trudil toliko časa, za kar je daroval soprogo svojo, prelomil prisego in vznemiril vest! In otrok njegov jedini umira sedaj v cvetu svoje dobe — in uzrok temu je on!

Sreče, za katero je tako strastno hrepenel — nij našel v nemirnem svojem življenju, sred političnih dvorskih homatij. Nikdár, sam si je to pripoznal, nij bil miren, zadovoljen, odkar je Lujizo pahnil od sebe.

Slednjič dospe v holandsko glavno mesto, a takoj se odpelje v Ševening. Naravnost k hčerki svojej ga vleče, nanjo misli neprestano — a boji se njenega pogleda, boji se onega očitanja, katero je nedavno sama izrekla.

(Znamenje časa.) V posilni delavnici v Ljubljani ujeli so danes zjutraj ob 6. uri „kresnico“, katero so nam celo pokazat prinesli. V Postojini pa je preteklo nedeljo zvečer strela udarila v tamošnji „hôtel“ in razbiila nad petdeset šip.

(Občni zbor narodne Čitalnice novomeške) ne bo, kakor je bilo razglašeno 17. decembra, nego 26. decembra 1882 v dvorani narodnega doma v Rudolfovem.

(Iz pred porotnega sodišča.) Likavec A. 50 let star kmet, oče deseterim otrokom, katerih ima najstarejši 19 let, najmlajši pa tri meseca, zatožen je hudodelstva teške telesne poškodbe. Likavec, dosedaj nikjer kaznovan, zašel je v samotnej svoje vasi v Rakitni v okraji Vrhniškem dne 26. avgusta t. l. v Logarjevo krčmo. Tam so pili v družbi pogubno žganje. Likavec pozval je kajžarja Janeza Kržiča, tudi očeta šesterih otrok, naj mu v kozarec nalije rakije (šnopsa). A ta mu natotoči za šalo vode v kozarec, kar Likavca tako razsrdi, da s pollitersko steklenico udari Janeza Kržiča po glavi, in nesreča je nanesla, da se je steklenica razbila in košček stekla pal je Kržiču v desno oko ter isto tako poškodoval, da je oslabel vid.

Porotniki, po načelniku g. baronu Henriku Lazariniju iz Smlednika, ki je naznani sklep porotnikov v slovenskem jeziku, so prvo vprašanje tikajoče se teške telesne poškodbe jednoglasno potrdili, drugo dodatno vprašanje pa, je li vsled poškodbe vid trajno oslabel, zanikali so s sedmimi proti petim glasom. Vsled tega obsodilo je sodišče z ozirom na mnoge olajševalne okoliščine Andreja Likavca na štiri meseca teške ječe, poostrene vsake štiri najst dni s postom. Razen tega ima plačati obsojeni Likavec 30 gld. za zdravniške stroške.

(„Koledar in dnevnik za l. 1883“) priredil in izdal je jako marljivi g. J. Krajec v Rudolfovem in sicer v jako prikladnej in elegantnej obliki, da ta koledar ob jednem služi kot listnica. „Dnevnik“ pa je sestavljen po obliki amerikanskih „Block Kalender“, da ima vsak dan primeren prostor za razne beležke in notice. Ker je naša kolegarska literatura še v povojuh, živo pozdravljamo ta proizvod, žeče mu najboljši veseh, z vesphem pa tudi primerno popolnitev koledarja zlasti gledé slovanskih imen itd. Gosp. Krajec naznanja v tem koledarju, „da namerava izdajati tudi „Narodno biblioteko“ po primeru srbske narodne biblioteke in nemške universal-biblioteke v zvezkih po 4—5 pol obširnih po jako nizkej ceni“. Tudi to podjetje bode nam po godu, a obširnejše govorili bodo, ko nam bode znan natančneji načrt. Za sedaj pa prav toplo priporočamo koledar in dnevnik, kateremu je cena 70 kr.

(Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici) vabi svoje p. n. gospode društvenike v letni redni občni zbor, ki bo dne 24. decembra t. l. točno ob 2. popoludne sledenim dnevnim redom: 1. Letno poročilo odboro. 2. Račun-

Dospevši v hotel, pozvē po svojej materi. Po zdrav nijin bil je kratek, mrzel! —

„Ali še živi?“ bilo je njegovo prvo vprašanje.

„Dà, — a Poljakinja se ne gane z nje strani!“

„Prav ima!“ dé on bladno, „tam in nikdér drugje je neno mesto. Z nesrečnimi sporočili sem obsut z vseh stranij. V trenutku ko sem prejel od tebe list, došlo mi je tudi naznanilo, da sem odpuščen iz službe in se vodi preiskava zoper me.“

„In ti si vzlič temu ostavil Petrograd? Nijsi preudaril, da je to kakor beg, da se s tem značiš kritega!“ —

„Vse jedno mi je! Kaj mi pomaga sedaj, da sem na tvoj nasvet žrtvoval otroka in soproga!“ —

„Na moj nasvet? — Ali nijsem vedno gledala za tvoj blagor?“

„Dà — moj blagor! Sedaj nijmam ničesar od tvojega blagra — kedó ve, li me ne čaka Sibirija? — A kjé je ona? Pelji me do nje!“ —

Gospa Moustiers naznanila je bolnici prihod očeta. Natalija je počivala v naslonjači, slabeja ko katerikrat popreji; mati se nij genila od nje. —

(Dalje prih.)

ski sklep za tekoče leto. 3. Proračun za leto 1883. 4. Poročilo o pogodbi, sklenjeni z društvom gospodom zdravnikom in z lekarnicami ter odobrenje te pogodbe po §. 24. dr. pravil. 5. Volitev novega odbora in sicer: predsednika, 10 odbornikov in 3 namestnikov ter volitev drušvenega senata. 6. Posamezni predlogi. Iz pridejanega poročila povzamemo, da šteje društvo 234 udov, da je imelo 798 gold. 28 krajev. dohodkov, 343 gold. 79 krajev. stroškov, da je tedaj ostanka 454 gold. 96 krajev. To vse kaže, da društvo jako dobro napreduje in da je zares narodno ognjišče v Gorici in vse podpore vredno. Po pravilih in po želji drušvenikov, kakor tudi drugih spoštovanih rodoljubov, namerava sedaj odbor društvu preskrbeti lastno zastavo — narodno trobojnicu s podobo ss. apostolov Cirila in Metoda, katera si je društvo izvolilo za svoja patrona. Pa to more odbor napraviti le iz radodarnih doneskov, ker podporni zalog je še majhen in more le podpori onesrečenih bolnih drušvenikov služiti. Drušveniki sami pa ne zmorejo potrebne vsote; zato se udani odbor zaupljivo obrača do prečastnih domoljubnih gospodov, da blagovolijo podariti kaj v ta namen. Vsaki znesek pobota se v javnih listih in vsakemu darovalcu posebej; drušveniki pa bodo častitim darovalcem iz srca hvaležni za domoljubno pomoč. Drove za zastavo sprejema s hvaležnostjo udani

Odbor slovenskega bralnega in podporno društva.

(Duhovenske spremembe v tržaške škofiji.) Zadnja premestanja so se nekoliko spremenila. G. Jak. Leben ne gre v Lavran; tako tudi g. Andrej Mikiša ne gre v Lindar; — oba ostaneta na svojih mestih. V Lindar gre g. Bl. Dekleva in na mesto njega v Hum g. Fr. Repič. — Duhovnija Sočerga ostane prazna. — G. Fr. Pančur je definitivno imenovan za katehet na pripravnici v Kopru. — G. Karol Kocjančič je umesten na župnijo Grišnjan.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Ptuj 16. decembra. Pri mestnih volitvah so nemškatarski kričači dr. Mihelič, dr. Bresnig in Pisk propali, kar smo Slovenci doseči hoteli. V fakcijožnem taboru velika poparjenost.

Kolonj 15. decembra. Berolinski dopis v „Kölnische Zeitung“ pravi z ozirom na obširne železnične zgradbe v zapadnej Rusiji: „Mi radi verjamemo in gojili bi tudi trdno preverjenje, da so Rusi nam priateljski naklonjeni, kakor je tudi brez dvojbe, da imamo mi trdno voljo, vzdržati obstoječe prijazne razmere. A vse one priprave, ki utegnejo služiti toliko za napad, kolikor za obrambo, silijo soseda k primernim protipravam, sicer bi si vlada naložila težko odgovornost.“

Razne vesti.

(Oče, sin in tri hčere v isti dan poročeni.) Kakor poroča v Lvovu izhajajoči „Promet“ v 9. dan t. m., bili so v selu Dori pri Deljanu v vzhodnej Galiciji v isti dan poročeni: prileten kmet udovec, njegov 24letni sin in tri hčere zradi štedljivosti, ali kakor se je izrazil starejši ženin, „da se za vodko, muzikante in popa manj novcev izda.“

(Sneg v Madridu.) Kakor se „Standard“ v 10. dan t. m. iz Madrida brzojavlja, bili so prebivalci tega mesta jako iznenadeni, ko so v jutro videli vse ceste in ulice pokrite s snegom, deloma po črevelj na debelo. Pravijo, da uže dvajset let nij bilo jednacega vremena. Tudi vsa okolica pokrita je s snegom in ta prizor je v Madridu velika redkost.

Poslanec.

Današnji „Laibacher Wochenblatt“ pripoveduje mej drugimi abotnostmi, da sem jaz izstopil iz mestnega odbora ljubljanskega zaradi prepričev, katere sem imel po seji 1. t. m. z gosp. drom. Zarnikom.

Vse to je laž. Jaz mej sejo z drom. Zarnikom nijsem nič govoril, po seji — in od dneva seje pa gosp. dra. Zarnika niti videl nijsem.

V Ljubljani 16. decembra 1882.

Fr. Potočnik s. r.

Tujci:

15. decembra.

Pri **Stenu**: Turad z Dunaja. — Dolenc iz Slapa. — Braun z Dunaja. — Engelhofer iz Gradca. — Braun z Dunaja.

Pri **Malléi**: Engelmann z Dunaja. — Čella iz Zagreba. — Kran z Dunaja. — Niškol iz Brna. — Augstl z Dunaja.

Dunajska borza

dné 16. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	75	gld.	85	kč.
Srebrna renta	76	"	55	"
Zlata renta	94	"	65	"
5% marenina renta	90	"	20	"
Akcije narodne banke	824	"	—	"
Kreditne akcije	279	"	50	"
London	119	"	30	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	49	"
C. kr. cekini	5	"	67	"
Nemške marke	58	"	60	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	118	"
Državne srečke iz l. 1864	100	"	165	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	94	"	70	"
Ogrska zlata renta 6%	118	"	50	"
" " 4%	84	"	85	"
" papirna renta 5%	84	"	05	"
5% štajerske srečke obvez. oblig.	103	"	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	114	"
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	118	"	70	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	"	10	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	"	30	"
Kreditne srečke	100	gld.	174	"
Rudolfove srečke	10	"	19	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	25	"
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	216	"	75	"

Gospodu Franu Iv. Kwizdi, c. kr. dvornemu založniku in okrožnemu lekarnarju v Korneuburgu.

Vspahi, katere sem dosegel po večkratni uporabi Vaših živalskih lekar, bili so vedno najboljši, zatorej Vas prosim, da mi zopet pošljete: 8 zavitkov Vašega izvrstnega korneuburškega živinskega praska, 4 steklenice praska za rog in parkle ter jedno steklenico c. kr. priv. restitucijskega fluida.

Prav z veseljem budem vsakemu priporočal Vaše izborne veterinarne preparate.

Graščina Piesing, pri Burghausenu na Bavarskem v dan 26. marca 1870.

Ed. Jörg,

oskrbnik graščine grofa Berchem-a.

Gledé prodajalne opozarjam na anonco „veterinari preparati“ v današnjej številki. (616)

Poslano.

Pozor!

Vsled močnih viharjev je pomuheljski lov (iz jeter teh rib se pridele ribe olje) letos Loftcem in Čuhoncem kaj malo prida prinesel in to malo ribjega olja, ki je bilo početkom sezije dobro, se je pozneje le prav počasi pridobivalo; zbog tega je cena ribjemu olju veliko bolj poskocila, kakor se je v začetku balo in vsled tega je ponarejanje obilnejše, kot lansko leto. Pri nakupu je treba torej sedaj, kako pažljivim biti, posebno najboljše vrste ribje olje je mnogokrat pomešano z drugimi oljami.

Slučajno posrečilo se je tukajnjemu lekarnarju G. Piccoli-ju, da je koj s početka sezije naravnost iz severnih krajev dobil lepo zalogu tega olja ter je sedaj v prijetnem položaju, da zamore (dokler je se kaj blaga) pridajati naravno pomuhljivo olje in sicer tako dobro, kakršno se ne dobi pri fabrikantih in vetrinrich, ki svoje olje gotovo dražje prodajajo, kakor rečeni lekarnar Piccoli. Sklenice s 1/4 kile po 60 kr.; 5 sklenic 2 gold. 50 kr.; 1 kilo 2 gld. (753—3)

Poslano.

Gospodu **G. Piccoliju**, lekarnarju v Ljubljani.

Veliko let uže zdravim mnogo bolezni z gonilnimi leki in skoro vedno z najboljšim vsphem.

Mej drugim ordinujem Vašo Francovo esenco, ki ima to posebnost, da prouzoča obilno izpraznenja, ne da bi dražila želodec in čревa, čeprav se rabi dlje časa.

Trst, v oktobru 1882.

Dr. Pardo,

praktičen zdravnik.

Podpisani s tem potrjujem, da se Francova esanca, ki jo nareja lekarnar G. Piccoli v Ljubljani, zaradi svojega točnega in čudovitega učinka po mnogih bolnikih moje fare in okolice v raznih boleznih rabi, vedno s posebnim vsphem; zato izrecem omenjenemu g. lekarnarju to zasluzeno javno zahvalno.

Pristavljam še, da ne mine dneva, ko bi ne prišel kdo k meni po sklenico te čudovite esence, katero imam vedno za svojo in družine rabo pri rokah.

Fianona (Istra), v oktobru 1882.

Anton Vlassich,
župnik-kanonik.

Od Vas dobljenih 12 steklenic Francove esence je proti mojej dolgotrajnej bolezni v želodcu, in tudi gospoj Mariji Šafelj, pekarici v Mokronogu proti zapretji jako dobro pomagalo, za kar se Vam najtopleje zahvalim.

Tudi še opomnim, da bom Vašo dobro Francovo esenco v teh krajih kar se bo dalo razširjal.

Z odličnim spoštovanjem

(694—8) **Mihá Treffalt,**
užitninski agent.

Mokronog, v februarju 1882.

Francova esanca, ki jo izdeluje **G. Piccoli**, lekar „pri angelji“ v Ljubljani, na Dunajskoj cesti, je pomagala uže tisočerim ljudem, kakor je razvidno iz zahvalnih pisem, ki jih izdelovalce dobiva. Ta esanca ozdravi bolezni v želodcu in trebuhi, krč, božjast, trebušno in premenjavno mrzlico, zabasajoje, hemoroidje, zlatenico itd. ki so vse nevarne, če se v pravem času ne ozdravijo. 1 steklenica 10 kr.

Poslano.

(54—46)

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
IZ GIESSHÜBLER**

najčistije lužne
KISELINE
pozname kas najbolje okrepljujuče piće,
I kas izkušan lek proti trajnom kašiju plučevine I
želudca bolesti grkljana I proti měhurním kataru,
kas I elastičah za (PASTILLEN)
probavila
nalazi se kod Hinke Mattonija (Karlov variu Českoj).

Na etiketo in zamah,
kakor kaže podoba, MATTONI'S
treba ostro paziti.

MATTONI'S
GIESSHÜBLER

Pri
J. Krajoi,
tiskarji in založniku v Novem Mestu,
je izšel:
Koledar in dnevnik za leto 1883,

posebno krasno in trdo vezan, s svinčnikom, cena 70 kr.,
po pošti 75 kr.;
potem

Žepni koledar za leto 1883,
v miniatur-obliki z zlatim obrezkom, cena 20 kr., po
pošti 22 kr.

Dalje elegantno izvedena slovenska

Viseča pratika za leto 1883,
cena 30 kr., po pošti 35 kr.

V isto ceno se dobiva tudi nemški

„Wandkalender“.

Imenovani koledarji dobivajo se pri založniku in v vseh knjigarnah na Slovenskem. (787—1)

Fortepiano,
glasovirji in pianino
se dobivajo pri
M. Marout-u,
zaloga glasovirjev, — v Gradišči št. 16. (788)

Zdravilstveno
parfumerijsko blago.
Anatherinova ustna voda a 60 kr., Zobni pršek a 40 kr. priznana kot najboljša sredstva za čiščenje ust. — Pudra za dame, bela in rožna, izdelana iz najfinje řižne moke, prav neškodljiva za kožo, v zavitkih a 10 kr. in v škatljicah a 40 kr. Esprit de Essbouquet, Heliotrop, Reseda, Violette za parfumiranje perila, robcev itd., v elegantnih miniatur-flaconih s kovinskim zaporom a 40 kr. za komad. Glycerin-Créme, posebno vsošna pri razpokanih ustnah in praskah po roki, 1 flacon 30 kr. Kadilni papir, vžgan v sobi razširja prijeten duh, 1 zavitek 10 kr. Toaletno medeno-glicerinsko milo od Sarga, 1 kos 30 kr. Mandeljnovi otrobi, rabljeni mesto mila, store kožo nežno, fino in mehko, 1 zavitek 10 kr. — vse to pridaje in razpošilja

G. Piccoli,
lekarnar „pri angelji“ v Ljubljani na dunajskoj cesti.

Priznano izvrstne,
na
tržaškej razstavi s srebrno svetinjo
odlikovane

voščene sveče

iz garantirano pravega, nepokvarjenega
čebelnega voska,
ponudijo

P. & R. SEEMANN
v Ljubljani. (636—10)

Izdelki, kateri **nijmajo** te postavno deponirane varstvene znamke, naj se kot **ponarejeni** kaj **vrnejo**.

Cvet zoper trganje, po dr. Malici,

je odločno najboljše zdravilo zoper **protein** ter **reumatizem**, **trganje po udih**, **bolicine v krizi ter živilih, oteklinu**, **otrpne ude in kite** itd., malo črnu če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se sumo „**cvet zoper trganje po dr. Malici**“ z zraven stojecim znanimenjem; 1 steklenica 50 kr., pravega prodaja samo

lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczy na Mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Zahvala.

Gospodu **J. pl. Trnkoczyju**, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na **protinskej bolezni** na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezvsečno rabilo. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in uže več dajti niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski **cvet za 50 kr.** ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratke rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepicanjem priznavam torej dr. Maličev protinski **cvet** kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednake bolezni **priporočam**. Vaše blagorodnosti pa izrekam **najprisrenejšo zahvalo**, z vsem spoštanjem udan!

Frane Jug,
posestnik v Šmariji p. Celji.

Zobobolje

se sigurno in naglo ozdravi s pravo dr. Popp-ovo anatherin-ustno vedo, kar nam zopet dokazujejo naslednje vrstice:

Gospodu dr. J. G. Popp-u, c. kr. dvornemu zobozdravniku na Dunaji, notranje mesto, Bognergasse 2.

Moram Vam vendar poročati, kako da Vaša slavnoznamna anatherin-ustna voda presegla vsa moja pričakovanja.

Uporaba anatherin-ustne vode zadostuje, da se uteši tudi najhnje zobobolje tako, da se ne povrne več. Trpečemu človeštvu na dobro priporočam anatherin-ustno vedo pri vseh bolečinah na zobeh in v ustih kot doseg najboljše. Pooblaščam Vas, da te vrstice uporabite, kakor Vas je volja, ter se znamenovam s posebnim spoštanjem

V Trstu v dan 18. marca 1882.

(777—1) **Dr. Romualdo Bellich, l. r.**

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, G. Piccoli, V. Mayr, Jul. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, dalje pri trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petričič, L. Pirker, P. Lassnik, Terček & Nekrep; v Postojni: A. Leban, lekar; v Škofje Loka: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; na Krškem: F. Böhmehs, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kranji: K. Savnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: D. Rizoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Črnomlji: J. Blazek, lekar; v Višnji: V. Kordas, lekar; v Pontafli: P. Osaria, lekar.

Za Bogom imam se le Vašemu sladnemu ozdravljujočemu pivu, sladnej čokoladi in koncentriranemu sladnemu izlečku Iv. Hoffu zahvaliti za ohranitev svojega življenja.

Sem lastno izgovorjene besede mnogih ozdravljenih.

Zahvala.

Po Iv. Hoffovem sladnem ozdravljujočem pivu živl